

Lakeuden Maanpuolustaja

Meno päälle Vaasa! Superpäivä huipentui Vaasan torilla järjestettyyn Puolustusvoimien Suomi 100 - kesäkiertueeseen jossa kanssa viihdyttivät mm. varusmiesten Show Band sekä Krista Siegfriids laivaston soittokunnan kanssa.. Kuvaaja: Pasi Lindroos

Vaasan Nuku rauhassa -tapahtumassa nähtiin, kuultiin ja kokeiltiin

Tapahtuman suunnittelussa painotettiin osallistumisen ja kokemisen mahdollisuutta. Tämä näkyi tapahtuman rasteilla. Puolustusvoimien toimesta pääsi kokeilemaan miltä taisteluvälineet tuntuvat päällä. Vaasan meripelastusseuran rastilla sai kokeilla miten heittoliinaa heitetään, VP-K:n rastilla sammuttamaan tulipaloa sekä reserviläisten rastilla ampumaan Eko-aims aseilla. Toimintänäytöksissä esiteltiin mm. Poliisin partiokoiraa etsimässä räjähteitä, viranomaisten yhteistoimintaa pintapelastus tehtävässä sekä miten öljyntorjunta puomitus toteutetaan. Tätä kaikkea täydensi kattava kalustonäyttely viranomaistahoilta joka hakee vertaistansa alueellamme. Tutustumaan pääsi aina ambulanssista raskaaseen raketinheittimeen Rajavartiolaitoksen alusta unohtamatta.

Tapahtumaa voidaan pitää onnistuneena ponnistuksena alueemme vapaaehtois- sekä viranomaistahoilta. Massiivinen kiitos tapahtuman järjestämisestä kuuluu kaikille vapaaehtoisille jotka omalla panoksellaan olivat mahdollistamassa tapahtuman järjestämisen.

Tapahtumassa olivat edustettuina mm. seuraavat tahot: Maanpuolustuskoulutusyhdistys, alueemme reserviläiskerhot, Pohjanlahden laivastokilta, Naisten valmiusliitto, Merivartiokilta, Pohjamaan tarkka-ampujat, Vaasan Sotilaskotiyhdistys, Pelastusalan Keskusjärjestö, FRT Österbotten, Vaasan meripelastusseura, Vaasan metsäveikot, Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos, Pohjanmaan Poliisilaitos, Pohjanmaan pelastuslaitos, Vaasan hätäkeskus, Tulli, Vaasan Keskussairaala, Vaasan kaupunki sekä Pohjanmaan liitto.

Tapahtumaan osallistui yli 5000 kävijää sekä tapahtuma tavoitti hyvin kohderyhmänsä. Vaasalaiset tarhat, peruskoulut sekä ammattikoulut yli 3000 kävijän vahvuudella takasivat tapahtumajärjestäjille kiireisen päivän.

Vaasan Nuku rauhassa -tapahtuman johtokunnan jäsen Koulutuspuhlilikkö Toni Puutio MPK / Vaasan koulutuspaikka

Tapahtumaan osallistui kaiken ikäisiä vauvasta vaariin. Vaasan kaupungin johdolla päiväkodit, peruskoulutus ja Vamia olivat usean tuhannen nuoren voimin tutustumassa tapahtumaan. Kuvaaja: Pasi Lindroos

Joko olis kymppiä? Eko-aims ammunta oli yksi päivän vetonauloista. Vaasan reserviläisyhdistysten vetämällä rastilla joutui jonottamaan vuoroaan. Kuvaaja: Cristoffer Björklund

SISÄLTÖ

ETUSIVU

◊ Vaasan Nuku rauhassa

KIRJOITUKSET, sivu 2

- ◊ Vanha lähtee
- ◊ Toimintaa ja valtarakenteiden tuuletusta
- ◊ Järjestetäänkö Suomessa tulevaisuudessa suursotaharjoituksia?

TAPAHTUMAT, sivu 3

- ◊ Presidentti Laihialla
- ◊ Hevoskyydillä pilvipalveluihin

PERINNE, sivut 4-5

- ◊ Menneisyyteen vilkaisu auttaa kurkottamaan tulevaisuuteen ja vähentää erheitä
- ◊ Yhdessä on aina selvitty
- ◊ Jatkosodan sankarivainajien muistoa kunnioittaen
- ◊ Sota-aikaa kaivelemassa

SUOMI 100 MAANPUOLUSTUS, sivut 6-7

- ◊ Suomi 100 ja maanpuolustus
- ◊ Otantoja reserviläistoiminnan aikajanelta 1950-1990
- ◊ Historian vääristelyä ja suometumista
- ◊ Neuvostoliiton nootti Suomelle
- ◊ Muistomerkit muistuttavat uhrauksista itsenäisyyden säilytämiseksi
- ◊ Suomi sata vuotta 2017 ja 2018

TAPAHTUMAT, sivut 8-9

- ◊ Maanpuolustusjärjestöt teemoittivat Riikun markkinoita Ähtärisä
- ◊ Junaturman saksalaisuhreille muistomerkki
- ◊ Hävittäjäkaupat puhuttavat
- ◊ Seinäjoki International Air Show 10.-11.6.2017
- ◊ Laiminlyöty laki tiedusteotiminnasta
- ◊ Outoja epäkohtia

URHEILU, sivut 10-11

- ◊ Reserviläisurheilun aktiiviset vuosikymmenet
- ◊ Pistooliampumajuoksun pm-kisat Joupiskalla 28.8.2017
- ◊ Reserviläispyöräily Alavudella keräsi kiitosta
- ◊ Ampumataitopäivä houkutteli uusia jäseniä
- ◊ Ampujat menestyivät valtakunnan kisoissa

TUKIKOMPPANIA, sivu 12

Vanha lähtee!

35 vuoden jälkeen aamukampani on piikitön. Tunnelmien kiteyttäminen muutamiiin lauseisiin on todella haastavaa. Päälimmäiseksi nousee kuitenkin sana **KIITOS!**

Kiitos näistä vuosista. Olen ollut etuoikeutettu, koska olen pitkään päässyt läheltä seuraamaan ihmisyyttä parhaimmillaan, eli toisten huomioon ottamista, yhteisen hyvän, oman kotimaan ja sen asukkaiden hyväksi pyyteettömästi ja palkattomasti tehtyä työtä. Monet teistä olette olleet mukana jopa vuosikymmenten ajan.

Kiitos alkuaikojen tehokkaasta opastamisesta kun nuorena rouvana tulii uusiin kuvioihin.

Kiitos hyvästä yhteistyöstä ja tuesta. **Kiitos** usein aikaa vievien ja haastavienkin tehtävien toteuttamisesta.

Kiitos yhteen hiileen puhaltamisesta. **Kiitos** osallistumisesta.

Kiitos siitä, että olette olemassa. Teidän vuoksenne Etelä-Pohjalainen maanpuolustustahto ja -työ tunnetaan koko valtakunnassa.

Uskon, että sama hyvä henki jatkuu ja Jani saa teiltä tarvitsemansa tuen tehtäviensä hoitamiseen.

Menestystä reserviläistoiminnalle toivottaen

Ulla

KUTSU

Toivotan tiedät kaikki, joiden kanssa olen vuosien mittaan asioinut ja tehnyt yhteistyötä (sekä kehottanut projekteihin, velvoittanut, kiristänyt ym :D tervetulleeksi läksiäisiini Impivaaran toimipisteeseen, os. Impivaarantie 25 Seinäjoki, lauantaina 21.10. klo 16 alkaen keittoruokailulla.

Ohjelmaisuus alkaa n. klo 17.30. Ohjelmassa muutamia lyhyitä puheita ja musiikkia. Muut saavat puhua vain n. 5 minuuttia kukin ja toivon, että puheenvuoro varataan etukäteen. Itse aion puhua vähintäänkin vartin - jos totuttuun tapaan lähtee lapasesta niin pidempäänkin.

Tarjoilun vuoksi ilmoitathan tulostasi välittömästi, ellet jo ole ilmoittautunut ulla.muurimaki@gmail.com puh. 050 3285264

Lämpimästi tervetuloa!
Ulla

Olet tervetullut omana itsenäsi, ilman mitään muistamisia, mutta useista pyynnöistä johtuen ilmoitan: Allergiani vuoksi toivon, että mielellään ei viirejä eikä kukkia, vaan mahdolliset muistamiset ohjattaisiin eläkemummon remontti- ja virkistystililleni F118 5419 1540 0276 14

Kokouskutsu

Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiiri ry:n SYYS-KOKOUS Jalasjärvellä tiistaina 31.10.2017 alkaen klo 19. Ennen kokousta mahdollisuus tutustua veteraanien perinnetaloon ja kahvitarjoilu. Paikkana on Pelimannitupa os. Museonmäentie 2 Jalasjärvi
Tervetuloa!

Toimintaa ja valtarakenteiden tuuletusta

Suomi 100 juhluvuosi lähenee loppuaan, paljon erilaisia teematapahtumia on järjestetty, lisää on tulossa, ja myöskin paljon on jäänyt vain suunnittelun asteelle toteutumattomina. Näkyvä paikka oman yhdistyksen järjestämälle toiminnalle kariutui monella paikkakunnalla jo siihen, että piti tehdä hakemus Suomi 100 statuksen saamisesta omalle tapahtumalle. Ajateltiin, että emme me tälläistä nyt kehtaakaan järjestää, kun suurimman julkisuuden ovat saaneet mahtipohtiset ja isot valtakunnalliset tapahtumat suurine toteuttamisbudjeteineen. Useimmin ne parhaat tapahtumat olisivatkin olleet juuri ne pienet ja suurella sydämellä ja intohimolla järjestetyt, paikallisella eri alojen ammattitaidolla toteutetut tilaisuudet. Nyt kehotan jäsenyhdistyksiämme rohkaisemaan mieltä, ja järjestämään maanpuolustushenkisen ja -asialaisen tai reserviläisliikuntaa palvelevan tapahtuman, vaikka sitten vasta ensivuonna. Pääajatuksena toiminnassa on, että liike vie yhdistystämme eteenpäin.

Monet yhdistyksistämme kamppailevat laskevien jäsenmäärien kanssa, ja jäsenet aivan oikeutetusti hieman kyselevät mitä vastinetta he saavat jäsenmaksurahoilleen. Jokainen pienikin ele tai tapahtuma lisää toimintamme tunnettavuutta paikkakunnittain ja jäsenistömme huomaa, että yhdistys elää ja huomioi myös jäseniä toiminnassaan.

Yhdistystoiminnassa olisi hyvä tuulettaa välillä valtarakenteita, eli uusia toimihenkilöitä, ettei perinteinen vanhoihin kaavoihin kangistuminen tule esteeksi uusille innovaatioille, joita nykyajan uudet nuorisojäsenemme kaipaavat. Jotta heille saadaan uutta ja mielekästä yhdistystoimintaa. Syyskokoukset lähenevät, jotenka nyt on hyvä aika ottaa uusi suunta toiminnassa ja rohkeasti asettaa uudet suuntaviivat toiminnalle, ettei reserviläistoiminta näivety tai pahimmassa tapauksissa lopu paikkakunnalta kokonaan. Usein vain toivotaan että maanpuolustushenkistä jäsenistöä aina löytyy, vaikka toimihenkilöt kaatuvat saappaat jalassa toiminnan uuvuttamina.

Sota ei yhtä miestä kaipaakaan, mutta sen toiminnan herättäjää se kaipaakaan. Tätä toiminnan kaavoihin kangistumista vastaan käyn itse henkilökohtaisesti taistelemaan luovuttamalla kerhoni puheenjohtajuuden seuraavalle henkilölle ja ehdokkaaksi lupasi asettua heti ensimmäinen henkilö, keneltä kiinnostusta asiaan kysyin. Samalla päättän myös Reserviupseeripiirin 2 varapuheenjohtajan pestin. Kiitos kaikille mukavista vuosista reserviläistoiminnan johtotehtävissä.

Marko Mäki-Könnö

Toimiston puhelinnumero on muuttunut.

Uusi numero Janille on 050 5949617
Samoin toimiston aukioloajat ovat muuttuneet. Sovi tapaamisaika puhelimitse tai sähköpostilla.

Kokouskutsu

Etelä-Pohjanmaan Reserviupseeripiiri ry:n SYYSKOKOUS Evijärvellä tiistaina 28.11.2017 alkaen klo 19:00, kahvitarjoilu 18:30 alkaen
Paikkana on maalaiskartano Puustelli os. Kirkkotie 523 Evijärvi
Tervetuloa!

JÄRJESTETÄÄNKÖ SUOMESSA TULEVAISUUDESSA SUURSOTAHARJOITUKSIA?

Kirjoittaessani juuri nyt Ruotsissa on käynnissä kaksi viikkoa kestävä monikansallinen suurharjoitus "AURORA". Harjoituksessa on mukana n. 20 tuhatta miestä ja naista. Suomi on mukana harjoituksessa n. 300 henkilön vahvuutena osastona. Harjoituksen tarkoitus on puolustuksellinen.

Kuinka ollakaan samaan aikaan Venäjä järjestää "ZAPAD" sotaharjoituksen Muurmanskista Valko-Venäjälle ulottuvassa sektorissa. Harjoituksen tarkoitus on hyökkäyksellinen, suuntakin on tiedossa eli länttä kohti. Harjoituksen vahvuus on virallisesti ilmoitettu n. 12 500 miestä, totuus on toki ehkäpä hiukan yli sata tuhatta miestä.

Olen puolustusministeri Jussi Niinistö ja kansanedustaja Ilkka Kanervan kanssa samaa mieltä että suomessakin tulisi järjestää monikansallisia suurharjoituksia. Karttaharjoitusten aika on ohi, ehkäpä pieniä lisä tulevaisuuden suurharjoituksissa.

Puolustusvoimien ja reserviläisten kouluttamisen kannalta olisi erinomaisen tärkeää harjoitella puolustushaarojen yhteistä toimintaa osana kansainvälistä yhteensovittamista.

On hyvä että Ruotsin kanssa tehdään puolustusyhteistyötä. Suurharjoitus voisi olla yhteinenkin monikansallinen hanke. Nimi voisi olla esim. "Pohjanmaa".

Eräs "harmaahapsinen" kansanedustaja on taas päinvastaista mielipidettä edustava taho. "Ei suomi tarvitse ko. harjoituksia jne..". Lintukodossa elämisen aika on ohi, viimeaikaiset tapahtumat ovat merkki siitäkin asiasta.

SUOMESSA NAISILLEKIN YLEINEN ASEVELVOLLISUUS?

Ajatuksen heitti ilmoille heinäkuussa kansanedustaja Ilkka Kanerva. Naisten vapaaehtoisien palveluksen suosio on kasvamassa. Siinä varmaa pohjaa Kanervan esitykselle. Naisten vapaaehtoinen palvelus täytti 20-vuotta. Onkohan nyt aika tehdä seuraava siirto. Olisiko palvelus samankaltainen tai poiketen jotenkin erilainen. Siinäpä myös pohdinnan paikka. Kysymys on mielestäni myös tasa-arvosta. Odotan pian sitä hetkeä kun ensimmäiset naiset saavat kenraalinarvon suomessa.

SAAPUMISERÄ 2, 3 VAI 4?

Puolustusministeri Jussi Niinistö heitti kysymyksen ilmoille, että asevelvollisten saapumiserä lisättäisiin. Tämä tietäisi osaksi paluuta entiseen. Puolustusvoimien kanta tuli selkeästi esille, he eivät kannata muutosta nykykäytäntöön. Näillä tämän päivän resursseilla puolustusvoimat juuri selviävät kouluttamisvelvoitteistaan. Henkilöstöä tulisi lisätä koulutuspuolen ja logistiikan puolelle jos muutoksia halutaan toteuttaa. Reserviin koulutetaan kuitenkin sama määrä reserviä, oli saapumiserin määrä mikä hyvänsä.

UUSIUTUNUT MPK.

Organisaatio on muuttunut siitä kun MPK perustettiin. Onko MPK puolustusvoimien strateginen yhteistoimija. Onko puolustusvoimilla antaa resursseja mm. sijoittamattoman reservin koulutus tarpeisiin, naiset mukaan lukien. MPK:n koulutus toimii edelleen vapaaehtoisvoimin. Miten saada MPK:n ja esimerkiksi kuntien varautuminen yhteiseksi tavoitteeksi, pelastuslaitoksen toiminta ml. Tämä on tulevaisuuden haaste. Päättää yhteen ja hakeutumaan yhteistoimintaan yhteiskunnan hyväksi.

Näillä ajatuksilla ja kommentteilla toivotan lukijoille maanpuolustuksellista syksyä!

II varapuheenjohtaja
kaptl.evp
Mikko S. Sääntti

Presidentti Laihialla

Tasavallan Presidentti Niinistön ja rouva Haukion vierailu Laihialla

Kesäkuun kuudes päivä Laihia sai arvovieraita paikkakunnalle. Useita satoja henkilöitä oli odottamassa urheilukentällä vieraiden saapumista. Myös reserviläiset olivat täydessä valmiudessa kentän lähistöllä, molemmat isot soppatykkimme olivat ladattuina täysin kattiloin. Laihian kunta oli tilannut yhdistykseltämme 400 litraa soppaa jaettavaksi tapahtuman aikana. Turvatarkastukset alueella olivat tosi tarkat ja mittavat jo ennen presidenttiparin tuloa.

Tarkasti aikataulun mukaisesti autosaattue, mukanaan musta auto, kurvasikin urheilukentän läheisyyteen ja televisiosta tuttu pari nousi autosta ulos, tervehtien käsiään taputtavaa yleisöä.

Laihian kunnanjohtaja Juha Rikala avasi tilaisuuden ja toivotti presidentti Niinistön ja rouva Haukion tervetulleeksi Laihialle. Puheessaan presidentti Niinistö kiitteli nuukuudesta tunnettuja laihialaisia joilta hän sai henkistä tukea, ollessaan valtionvarainministerinä vierailulla

paikkakunnalla. Puheessaan presidentti toi esiin yritteliäisyyden, toisista välittämisen sekä yleisen turvallisuuden. Puhe keskeytyi useasti yleisön kättentäputuksiin, josta saattoi päätellä että nyt oli "kyläilemässä" pidetyt vieraat!

Mahdollista vain Suomessa

Puheiden jälkeen presidenttipari lähti yleisön joukkoon juttelemaan ja kättelemään ihmisiä, antaen monelle läsnäolijalle ikimuistoisen hetken; sai kätellä presidenttiä ja rouvaa! Ei ihan jokapäiväinen juttu koko maakunnassakaan. Kierros jatkui reserviläisten muonitusasemaan. Hieman jännitimme kumpaa soppaa he mahtavat ottaa, lihaa vai kohtaa. Onneksi presidentin adjutantti tuli etukäteen kertomaan että mielellään he lohisoppaa ottaisivat. Mikäpä

Kapteenintaloon tutustumiskierros Presidentti Sauli Niinistön ja Rouva Jenni Haukion kanssa. Vas. Ahti Lehtola, Mikko Huhtamäki, takana kunnanjoht. Juha Rikala. Oikealta: Unto Nyystilä, Kaija Kangasmaa. Kuva: Matti Porre/ Tasavallan presidentin kanslia

siinä, pikainen varusteiden tarkistus että onko napit kiinni ym, olihan sentään ylipäällikkö rouvansa kera tulossa ruokailemaan. Vähän aavistelen, että ruuan jakajina toimineita Petri Åkermania ja Heikki Tarkkasta tuleva tilanne jännitti. Ei hätää, presidenttipari tuli rentoina ruokailemaan ja se olikin meille mieliin jäävä! Enpä olisi ikimailmassa uskonut että Laihian Reserviläiset valmistaa ja tarjoaa presidenttiparille ruokaa soppatykkistä. Hyvin soppa maistui, kehuja ja kiitoksia me Pekka Linnolahden kanssa saimme "törkeän hyvästä" kalakeitosta. Tomi Honka hoiti muonituspuolesta mehutarjoilun. Presidentti viihtyi hyvin seurassamme keskustellen ja kysyen toiminnastamme sanoen kuulleen, että Laihialla on hyvin aktiivinen reserviläisyhdistys. Samaten sotiemme veteraanien tilanteesta Laihialla presidentti oli erittäin kiinnostunut. Ruokailun jälkeen

presidentti Niinistö ja rouva Haukio kiittelivät kaikkia paikalla olleita jonka jälkeen he siirtyivät maakuntavierailunsa seuraavaan kohteeseen.

Laihian Urheilukentän tilaisuudessa oli yleisöä n. 1000 hlö ja yhteensä 400 litraa liha- ja lohisoppaa tuli jaettua, reilun tunnin kestoletaan olevan tapahtuman aikana.

Kapteenintaloon arvokkaita vieraita

Laihian Hulmin Kapteenintalo oli reserviläisten toimesta saatettu juhlauntoon. Olihan vierailu myös yhdistyksellemme melkoinen kunnianosoitus. Kyseessä kun on käytössämme oleva talo. Saimme järjestää kahvitilaisuuteen mukaan presidenttiparin seuraksi laihialaisia sotiemme veteraaneja, jotka olivat Unto Nyystilä (sot.invalidit), Kaija Kangasmaa (lotat), Ahti Lehtola ja Mikko Huhtamäki (sotaveteraanit). Kukaan

paikalla olijoista ei ollut alle 90-vuotias, joten elämän kokemusta kahvipöydässä tulisi olemaan paljon. Yhdistyksemme pyysi hoitamaan tilaisuuden kahvittelua reserviläisten taholta Maija Haanpään ja Mari Antilan jotka ottivat haasteen vastaan, onnistuen työssään kiitettävästi myös arvovieraidenkin mielestä. Presidenttiparin saapuessa Kapteenintaloon oli talon vieressä kulkevalla museotiellä runsas joukko ihmisiä seuraamassa tilannetta. Presidenttiparin seurueeseen kuuluivat myös laihialaisista luottamushenkilöistä valtuuston puheenjohtaja Sauli Tuomela, kunnanhallituksen puheenjohtaja Tapio Nyysti ja kunnanjohtaja Juha Rikala. Pohjanmaan liiton sekä maakuntavaltuuston edustajat olivat myös mukana kahvittelemassa. Tilaisuus pidettiin yksityisluonteisena ja sotiemme veteraanit saivat kahvitella arvovieraiden kanssa rauhassa.

Taloa ja alueen historiaa esiteltiin presidentille ja rouva Haukiolle, myös Hulmin muistomerkin historiaa selvitettiin. Vieraskirjan terveistä päätellen historiinkin kertominen ja tapahtumat Laihian Hulmilla v 1918 toivat uutta tietoa Mäntyniemeenkin ja Presidentin linnaan.

Kaikki hyvä loppuu aikanaan ja myöskin tämä vierailu loppui kättelyihin ja hyvien jatkojen toivotuksiin. Sotiemme veteraanien kertomukset tapaamisesta olivat hyvinkin yksimielisiä, presidenttipari todella arvostaa sotiemme veteraaneja ja heidän tekojaan sotiemme aikana ja sen jälkeenkin.

Olavi Koskinen

Lohisoppaa jakamassa Petri Åkerman. Kuva: Matti Porre/ Tasavallan presidentin kanslia

**Ylistaron
Reserviupseerikerho ry**

viettää **70-vuotisjuhlaansa**
10.11.2017

Juhla alkaa Ylistaron
seurakuntatalolla os. Markinsolantie
2, klo 18.00 kahvitarjoilulla
ja onnittelujen vastaanotolla.

**Olette tervetulleita
juhlaamme**

Naisten Suomi 100 Hevoskyydillä pilvipalveluihin

Vastuun Naisten organisoima Hevoskyydillä pilvipalveluihin esiintyi elokuussa Seinäjoen kirjastossa näyttelynä ja huipentui erinomaiseen teatteriesitykseen syyskuussa. Kirjailija Kirsti Mannisen kirjottama ja Eija-Inkeri Lahden ohjaama näytös onnistui erinomaisesti tuomaan esiin suomalaisten naisten sinnikkyuden ja sadan vuoden huikean kehityksen. Ihailia sai myös harrastajanäyttelijöiden mm. pääroolissa esiintyneen Liisa Ilolaksen suorituksia.

Yleinen toivomus on, että näytöksiä saataisiin lisää, jotta kaikki halukkaat pääsisivät tämän näkemään. Nyt vain nopeimmat ehtivät saada lipun.

Vastuun naisten puheenjohtaja Kirsti Ala-Harja pitämässä kutsuvierasnäytännön päätöspuhetta. Ala-Harjan henkilökohtainen panos tapahtuman suunnittelussa ja järjestelyissä oli varsinainen urotyö. Kaikkiaan mukaan lähti 13 naisyhdistystä, mukana myös piirimme Reserviläisnaiset ja Maanpuolustusnaiset.

Reserviläisnaisten pj. Pirkko Sysilampi ja projektin vastuuhenkilömmme Kaisu Norrbacka esittelevät omaa näyttelytauluaan.

Eversti Jorma Jokisalo virsi-illassa

Menneisyyteen vilkaisu auttaa kurkottamaan tulevaisuuteen ja vähentää erheitä

Sotilaan Virsi tapahtuma järjestettiin Kristiinankaupungin suomalaisen seurakunnan ja paikallisten Reserviläisten yhteistyönä. Virsi-illassa ja palkitsemistilaisuudessa eversti Jorma Jokisalo puhui perinteen vaalimisen tärkeydestä mm. näin

- Talvisodan henki yhdisti suomalaisia, joiden sielun perukoilla oli kaivernut murroskauden 1918 tapahtumat ja ankarat koettelemukset. Unohtaa ei sovi myös kansallisten vaikuttajiemme toimintaa asiantilan korjaamiseksi. Lopun hoiti Isänmaata uhannut iänikuinen vihollinen.

- Tuosta yksituumaisuuden ajasta on edetty tämän päivän tilanteeseen vaikeiden vaiheiden jälkeen. Suomalaiset ovat ainakin julkisuudessa nostaneet sotiemme veteraanit näihin päiviin tultessa kunnioituksensa huipulle. Tähän on ylletty nyt, kun heidän läsnäolonsa on pikku hiljaa hiipumassa keskuudessamme. Erityisesti nyt kun itsenäisyytemme 100-vuotisjuhla on meneillään, tukea tulee mutta hyvin paljon liian myöhään. Miksi ei tähän ole päästy aikaisempina vuosikymmeninä, onhan sodasta kulu- nut jo lähes ihmisikä?

- Tarvittiin sotaveteraani Tasavallan presidentiksi. Sodan pikakiväärinmies, Mauno Koiviston aikakautena "esteet murtuivat". Sodan päättymisen muistojuhlasta, Kansallisesta Veteraanipäivästä tuli kansalaisia puhuttava ja kokoa- va muistotapahtuma. Toiseksi tekijäksi arvotan maailman järjestystä ravistelleen Neuvostoliiton sortumisen ja sen myötä menneen YYA-sopimuksen. Tämän sopimuksen hengen hegemonian loppu vapautti suomalaisten ajattelua. Kolmantena tekijänä myönteiseen kehitykseen vaikutti mielestäni se, kun yksinomaan suomalaisten syyllisyys talvisotaan kumottiin Venäjän presidentti Jeltsinin suulla 1990 luvun alussa. Tunustus vapautti kahlittuna olleita suomalaisten tuntoja. Myönteisen ilmapiirin viritessä syntyi uusi yhdistyksen, joka yhdisti voimavaroja eli Tammenlehvän Perinneliitto. Sen perustamisen yhteydessä syntynyt raja- su perinteen vaalimisen ulottuvuudesta ja yhteistyön rajauksista oli kuitenkin turha jäänne ajalta, jolloin kansakunta jaettiin "edistyskellisiin" ja "taantumuskellisiin".

Uskon tämän rajauksen katoavan uusien sukupolvien keskuudessa.

Jokisalon mielestä menneisyyteen vilkaisu auttaa kurkottamaan tulevaisuuteen ja vähentää erheitä tulevaisuuden rakennetta tehtäessä.

- Moskovan välirauhan astuessa voimaan syksyllä 1944 silloisten suomalaisten käsitystä ja tulkintoja itsenäisyytemme alkuhistoriasta alettiin uusien poliittisten toimijoiden ohjaamana muuttaa. Perustana olivat välirauhan- sopimuksen artikkelit ja NL:n poliittisen johdon vaikutus, tahto ja perimmäinen tavoite maamme sisäpolitiikan muuttamiseksi ja uudeksi vallanjaoksi. Tämä heijastui muun muassa toiminnassa olleiden 1918 sodan veteraanijärjestöihin kieltämälle ne.

- Talvisodan jälkeen perustettiin ensimmäinen ja edelleen toimiva sotainvalidi- järjestö, oikeastaan etujärjestö, joka perustettiin kesällä 1940. Tämän järjestön oikeus toimia sai jatkoa, kun välirauhan ehtoja toteutettiin.

- Välirauhan sopimuksen määräysten mukaisesti koko talvisodasta puhuminen kiellettiin ja vastuu sodan aloittamisesta sysättiin Suomen niskaan. Talvi- ja jatkosodan veteraanien ja sodan 1918 veteraanijärjestöjen yhteistyö kiellettiin.

- Muiden, nykyisten veteraanijärjestöjen käynnistäminen pysähtyi poliittisiin kiistoihin. Se rikkoi veteraanien yksimielisyyden vaikka tarve järjestöjen perustamiselle tunnustettiin. Sotaveteraanijärjestöt saatiin perustettua vasta 1950 luvun loppupuoliskolla ja 1960 luvun alussa. Siihen mennessä Sotainvalidi- den Veljesliitto oli jo kehittänyt toimin-

taansa merkittäväksi. Siitä yritettiin sitten ottaa mallia mutta sotaveteraanien osalta jäätettiin kuitenkin jälkijunaan. Heidän vaatimuksiaan ei kuunneltu yhtä herkästi kuin sodissa vammautuneiden tarpeita.

- Sodan jälkeisessä poliittisessa toiminnassa uudet toimijat jakoivat kansan lompaksiin ja susiin. Sanapari "edistyskelliset" vastaan "taantumuskelliset" hallitsi kielenkäyttöä. Sotiemme veteraanien organisoitumista ei pidetty kovin edistyskellisenä ja esiin otettuja tukivaatimuksia tyrmättiin sanomalla: "Mitäs menitte sotaan!"

- Nyt olemme tässäkin asiassa uusien valintojen edessä! Vai olemmeko? Peruskysymys on: Säilyykö myötätuuli ja kantaako se sotiemme veteraanien perintöä tulevaisuuteen? Mistä löytyvät tämän arvokkaan työn tukijat?

- Tässä eräänä päivänä hätkähdin, kun katselin televisiosta yhtä keskusteluohjelmaa Puheeksi tuli sotiemme veteraanien arvostus suomalaisten keskuudessa. Keskustelijat pitivät sitä ansiottomana ja olivat sitä mieltä, että se joutaa menemään. Tulevaisuudessa sille ei pidä antaa sellaista ylenpalttista asemaa kuin tämän päivän puheissa esitetään. Jos tämä keskustelun yksityiskohdista johtamani sanoma on totta tulevaisuudessa - miten käy tulevaisuuden perinnetyön? Mistä se saa hyväksyttävän perustan, jos se näin romutetaan? Sitä on syytä ruvetta suurimpana uhkana pohtimaan!

- Kysynkin: Ymmärretäänkö laajan yhteistyön merkitys menneiden vuosikymmenien opetuksena välttämättö- mänä.

On kyettävä näkemään tulevaisuuden haasteet ja niistä kertovat vihjeet. On osattava ajatella uudella tavalla sotiemme veteraanien kunnioituksen ja perinteen säilyttämiseksi.

Tilaisuudessa Kristiinanseudun Reserviläiset huomioivat ansioituneita myös piirien mitaleilla ja yhdistyksen sisumitaleilla. Esikuntatyöstä Ulla Muurimäki, Maija Haanpää, Juha Ala-aho

Veteraanityöstä Pia Patoranta Wiik, Hans Ingvesgord

Hengellisestä työstä Niilo Hakala, Martti Toivanen, Martti Poukka, Fred Berg

Historiatyöstä Jan-Erik Juslin, Per- Elof Boström, Urho(Olle) Haavisto, Paa- vo Salo

Eversti Jorma Jokisalo

Kristiinankaupungin juuri onnistuneesti remontoitu kirkko tarjosi upeat puitteet virsi-illalle.

Meillä on ilo juhlaa 100 vuotiasta Suomea

ITSENÄISYYSPÄIVÄN VASTAANOTTO 5.12.

Itsenäisyyspäivän vastaanotto aloitetaan Sotilaskotisisarten järjestämällä vesperillä Lakeuden Ristissä klo 18.

Maanpuolustussoittokunta kapellimestari Sami Salmivuoren johdolla esiintyy.

Ilta jatkuu piirien järjestämällä maanpuolustusväen perinteisellä Itsenäisyyspäivän vastaanottoillallisella Hotelli Almassa, os.

Ruukintie 4 Seinäjoki, klo 20.00-24.00 mukavan yhdessäolon ja musiikin merkeissä.

Tumma tai juhlapuku
kunniamerkit

Illalliskortin hinta 50 €

E-P:n reserviläispiirien ja tukijain tiedotuslehti

Impivaarantie 25 60420 Seinäjoki
Implehti@gmail.com
www.epresp.fi

Päätoimittaja

Ulla Muurimäki
050 3285264

Toimituskunta

Niilo Hakala, Matti Heinonen, Antti Isosalo, Kai Kaistila, Erkki Kallio, Jorma Kangasluoma, Olavi Koskinen, Heikki Makkonen, Jarmo Mäki-Ketola, Mikko S. Sääntti

Taitto

Sonja Koivisto

Julkaisija

Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirit ja Lakeuden Maanpuolustajain Tuki

Painopaikka

I-Print Seinäjoki

Suomen 100 vuotta Yhdessä on aina selvitty

Kesäillan kirkko tapahtumaa vietettiin Isonkyrön vanhassa kirkossa elokuussa. Juhlapuhujan oli emerituspiispa Hannu Niskanen, joka puhui kristillisyyden peruslinjasta, kaidan tien kulkemisesta lähimmäisten rinnalla. Niskanen muistutti, että tämä linja on ollut kansakunnan voimavara, jolla Suomi on noussut monilla sektoreilla maailman huipulle.

Tänäkin päivänä tarvitsemme toisiamme

Niskanen toivoi myös lisää lähimmäisten huomioimista, vaikka se ei olekaan helppoa, koska luontaisesti ajattelemme omaa etuamme. -Yhä tulevaisuudessakin on voimanamme lähimmäisten rakastamisen ja vastuun kantamisen kapea tie. Meitä kutsutaan näkemään ja pitämään huolta lapsista sekä luomaan heidän elämänsä turvallisuutta. Otta-

maan vastuuta myös sairaista ja vanhuksista, yksinäisistä ja hylätyistä.

Puolustusvoimien tervehdyksen toi aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Mika Piironen, joka kertoi muuttuneesta maailmasta ja uhkakuvien monimuotoistumisesta ja Suomen turvallisuudesta. - Puolustusvoimien ja viranomaisten säännöllisillä yhteisillä tapaamisilla pidetään yllä ja kehitetään puolustusstrategiaa, jolla Suomi säilytetään turvallisena myös jatkossa.

Veteraanien terveiset toi sotainvalidi ja -veteraani Risto Knaapi.

Päätössanat isokyröläisten puolesta esitti Väinö Pollari ja tilaisuuden juonsi totuttuun, ammattimaiseen tapaan Heikki Koivisto.

Mieleen jäi myös Kyrönmaan puhaltajien hyvätasoinen esiintyminen ja säästykset, samoin Kyrönjoen Mieskuoro, jonka vaikuttava Finlandia-hymni päätti tilaisuuden.

UM

Jatkosodan sankarivainajien muistoa kunnioittaen Till minne av de Stupade

Tänä vuonna laskettiin Jatkosodan päättymispäivänä 4.9. sepele Korsholmin sankarihaudalle. Laske-
massa Ulla Muurimäki, Heikki Tarkkanen ja Raimo Latvala.

SOTA-AIKAA KAIVELEMASSA

Kaupinkankaalla Härmässä, parantolan takana on laajalla alueella isot hiekkakuopat. Hiekkakuopat syntyivät, kun rautatieverkostoa laajennettiin koko valtakunnan alueella. Myös Kauhavan lentokentän rakentaminen lisäsi hyvän hiekan tarvetta. Junaradan pääte oli aluksi Kaupin pysäkki Hakolan kylässä. Kun kiskot olivat jo valmiina Kauppiin saakka, ja silta Lapuanjoen yli oli paikallaan, oli mahdollisuus jatkaa rautateitä: yksi haara hiekkakuopalle, yksi parantolaan ja yksi Ylihärmän kirkolle.

Myöhemmin sota-aikana ja myös sen jälkeen tämä hiekkakuoppa oli merkittävässä käytössä muussakin kuin hiekan otossa.

Ylihärmän Reserviläiset Vanhan sotetie -kurssin innoittamana kehitti miinaharava - raivauskurssin, jossa haravoitiin hiekkamonttua ja toivottiin löytävän jotain mielenkiintoista sota-ajan jäämistöä. Miinaharavia oli jo monella-kin jäsenellä ja innostuksen kasvaessa moni hankki itselleen oman metallinpaljastimen

Kaupinkankaan hiekkamontulla oli jatkosodan aikana suuri saksalaisten peunan "jalostustehdas". Paikalla oli perunan keittäminen, jossa Saksan Lapin armeijalle keitettiin muun muassa Saksasta ja Virosta junalla tuodut perunat edelleenkuljetettavaksi Lappiin. Perunakeittäminen oli niin suuri, jotta perimätiedon mukaan sinne sisälle voitiin ajaa juna, veturi ja viisi vaunua. Venäläiset sotavangit rakensivat ja työskentelivät keittämöllä, vankileiri oli nuorisoseura Huvilassa. Perimätieto kertoo myös, että saksalaisilla oli oma parakkikylänsä, jonka "kadut" oli päällystetty punaisella tiilimurskeella.

Tällainen suuri perunakeittäminen kulutti valtavan määrän polttopuita, joiden käsittelemisessä paikalliset olivat töissä.

Rauhan tultua kaikki saksalainen omaisuus piti luovuttaa Neuvostoliitolle, josta syystä koko perunakeittäminen purettiin. Rata, jonka Suomen valtio omisti, jätettiin purkamatta ja sitä käytettiin myöhemmin, kun lisää hiekkaa kaivettiin alueelta.

Toinen erikoinen hiekkamontun käyttö oli sotien jälkeen. Perimätietojen mukaan patruunatehdas teki patruunoita suuren määrän Etelä-Amerikkaan. Matkalla sinne tai siellä perillä oli huomattu hapettumia sinkkipäällystesissä

patruunalaatikoissa. Kaikki oli jouduttu ottamaan takaisin. Hyvä paikka varastoksi oli Kaupin hiekkamonttu, sillä alueen omisti valtio ja sinne oli valmis rautatie. Patruunoita oli perimätiedon mukaan niin paljon, että kahden viikon ajan niitä ajettiin Vaasan satamasta Härmään. Perimätiedon mukaan, vaikka varastolla oli vartiointi, niin pikkupojat varastelivat laatikoittain näitä patruunoita ja piilottivat ne helposti kaivettavaan hiekkakankaaseen.

Reserviläisten kursilla tutkittiin osa laajaa aluetta alkaen muistikuvien perusteella siitä, missä perunakeittämön alkupää oli. Paljon mielenkiintoista paikalta löytyi, mutta tunnistettavia varsinaisen keittämön osia ei miinaharavien avulla löytynyt. Paljon kuitenkin rautatien metalliosia oli maastossa. Suurin löytö oli kait kiskoja vaihteen vastapaino. Myös pari yli metrin pituista ratakiskon pätkää löytyi maanpinna alta. Keittämön loppupään löytöjä ei voinutkaan olla, koska alueesta kaivettiin vielä 70-luvulla hiekkaa noin 1,5 m:n syvyydeltä. Ratakiskon nauloja hallussa on ainakin 50 kpl.

Läheltä keittämöä sai miinaharava tietoonsa littaen tallatun kypärän. Kypärä oli jo niin haurastunut, ettei sitä voinut oikoa alkuperän tunnistamiseksi.

Patruuna-aikaisia löytöjä tuli vastaan paljon. Aluksi löytyi metallinauhuja, joilla laatikot oli suljettu, heti näiden jälkeen alkoivat laatikkojen kansien ja itse laatikkojen löytäminen. Kansia ja laatikoita oli ainakin parikymmentä.

Yksi mielenkiintoinen löytö oli kasa sulanutta metalia, jonka miinaharava tunnisti nikkeliksi. Pohdinta ei kuitenkaan antanut tulosta, mitä sillä paikalla oli tehty, ei ainakaan maassa, hiekan seassa ole luonnollisesti niin paljon nikkeliä.

Myös kaikenlaista muuta roinaa, niin sodan ajalta kuin myöhemmiltäkin ajoilta löytyi. Seassa oli niin ammusten hylsyjä, nauloja, juomapullojen korkkeja kuin oluttölkkejäkin. Kaikki löydetty jäte kerättiin alueelta pois, etteivät ne olisi seuraavien tutkijoiden metallinpaljastajien harmina. Alue, jossa reserviläiset pitivät kurssia on niin suuri, että ehdittiin vain pieni osa laajasta alueesta tutkia näinä heinä- ja elokuun torstai-iltoina. Ensi kesänä todennäköisesti "aarteiden" etsintää jatketaan.

Teksti ja kuvat Erkki Kallio

Kun miinaharava ilmaisi piippaamalla löytäneensä jotain, osallistuivat kaikki auttamaan aarteen saamisessa ylös maasta.

Suomi 100 ja maanpuolustus

Lehtemme kuluvan vuoden teemana on satavuotisen Suomen maanpuolustus, mistä julkaisemme neliosaisen sarjan. Tässä numerossa on vuodet 1948-1990

Joulukuun numerossa vuodet 1991-2017, eli vapaaehtoisen maanpuolustustyön kehitys nykyaikaan.

Mikäli Sinulla on materiaalia, esim. pieniä muistelmia vuosiin 1991-2017 liittyen, lähetä osoitteeseen Implehti@gmail.com Mielellään lyhyitä, (1000-3000 merkkiä) tekstejä ja/tai kuvia. Julkaisemme niitä mahdollisuuksien mukaan, sivumäärämme antaman tilan puitteissa. Valokuviiin mukaan kuvaajan nimi ja ilmoitus julkaisuluvasta.

Ensisijaisesti toivomme kirjoituksia, jotka liittyvät oman alueemme tapahtumiin tai henkilöihin. Materiaali on lähetettävä 15.11. mennessä.

Otantoja reserviläistoiminnan aikajanalta 1950-1990

1951 Aloitetaan kunniavartiot sankarihaudoilla. Etelä-Pohjanmaalla ensimmäisenä Lapualla.

1952 E-P:n Reserviupseeriipiiri perustetaan. Puheenjohtajaksi valitaan Helge Leinonen Lapualla. Kerhoja alueella yhdeksän: Alajärvi, Ilmajoki, Kauhajoki, Kauhava, Kurikka, Lapua, Seinäjoki, Ylistaro ja Ähtäri

1955 Suomen Reserviupseeriliiton kannatusyhdistyksen tuella valitaan ensimmäiset osa-aikaiset piirisihteerit. Ensimmäiseksi piirisihteeriksi valitaan Jaakko Palmu Lapualla. Naistoimikuntia aletaan perustaa kerhoille.

Reservin Aliupseerien Liitto perustetaan. Puheenjohtajaksi valitaan Gunnar Lehti.

1959 Piirilehden, Etelä-Pohjanmaan Reserviupseeriipiirin Tiedotuslehti, julkaisu aloitetaan. Jo seuraavana vuonna lehti muutti nimekseen Etelä-Pohjanmaan Reserviupseeri.

1960 E-P:n Reservin Aliupseerien piiri perustetaan. Puheenjohtajaksi valitaan Eino Rintasalo Ilmajoelta. Yhdistyksiä alueella kahdeksan: Alajärvi, Alavus, Ilmajoki, Jalasjärvi, Jurva, Kurikka, Seinäjoki, Ylistaro. Perustavan kokouksen kutsui koolle jurvalainen reserviupseeri Jalo Hiipakka, joka oli ollut mukana perustamassa myös useita kerhoja ja yhdistyksiä.

1961 liittojen RUL, RAuL, ja paikallisten lahjoittajien tuella palkataan päätoimiset piirisihteerit. Etelä-Pohjanmaan piirisihteeriksi valittiin Veikko Vallas. Nimi vaihtui toiminnanjohtajaksi 1962.

1962 Vaasan Reservin Aliupseerien piiri perustetaan.

Reserviupseeriipiirin piirilehti muutettiin yhteiseksi lehdeksi ja nimeksi valittiin Lakeuden Maanpuolustaja.

Ensimmäiset naisosastot perustetaan aliups.yhdistyksille.

Vuoden loppuun mennessä jokaisessa kunnassa on Reservin Aliupseeriyhdistys, yhteensä 26, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä oli 2680.

1970 Piirien yhteinen varainhankintajärjestö Lakeuden Maanpuolustajain Tuki ry perustetaan.

Piireille hankitaan omat vuokratilat Seinäjoelta entisestä suojelus-

kuntatalosta Kauppakadulla.

Bingotoiminta aloitetaan. Bingon tuotolla 1970-1990 tuettiin piirejä rahallisesti erittäin merkittävästi. Lisäksi bingo maksoi piiritoimiston kulut ja toiminnanjohtajan palkan.

Reserviläisurheiluliitto perustetaan 1973 Vaasan Reservin Aliupseerien piiri lakkauttaa toimintansa ja liittyy Etelä-Pohjanmaan piiriin.

1980 ja **1990** luku oli vilkkaan aatteen ja urheilutoiminnan aikaa. Maanpuolustusjuhliin osallistui satoja, ulkoilmajuhlisiin tuhansia ihmisiä. Koska YYA-sopimus kielsi sotilaallisen koulutuksen sotilaallinen urheilu ja karttatarjoitukset olivat suosittuja. Siviilielämän johtamistaidon koulutus toimi tehokkaasti.

1988 Suojeluskuntalainen patsas paljastetaan Seinäjoella.

1989 Piiritoimisto muutti omiin tiloihin Puistopolulle

1990 Talvisodan päättymisen 50-vuotis muistotilaisuuteen Taivale-Vuosalmi patsaalla osallistui n. 1700 henkilöä.

Suojeluskuntalainen patsas paljastettiin Seinäjoella 1988 entisen SK-talon pihapiiriin. Samanaikaisesti paljastettiin talon seinään kiinnitetty Lotta- ja sotilaspoika reliefi.

Historian vääristelyä ja suomettumista

60-luvulla alkoi vaihe, jolloin Suomen johto ei uskaltanut arvostaa oman maansa historiaa. Neuvostokorttia käytettiin hyväksi sisäpolitiikassa.

Kouluissa Suomen Vapaussota/kansalaissota tuotiin mm. historiankirjoissa esiin vain jälkimmäisenä. Ylistaron yhteiskoulun historianopettaja, entinen lotta, kehottikin oppilaita ohittamaan sivut ja vaikka liimaamaan ne kiinni. Vihkoon kirjoitettiin ja vihosta luettiin.

Vasemmistohipit polttivat sotilaspasseja. Tsekkoslovakian miehitys tuotiin julki tyyliin Neuvostoliitto meni vapauttamaan....

Jatkosota haluttiin esittää pelkästään omana vikana ja turhana veljeilynä saksalaisten kanssa. Jopa ministeri Paasio sanoi: "mitäs menitte".

Vielä 80-luvun lopulla Suojeluskuntalainen patsaan sijoituspaikasta käytiin

kovaa keskustelua. Helsinki ei sitä halunnut, mutta onneksi Seinäjoen kaupunki otti sen historiaa arvostavana vastaan. Paljastusjuhlassa 1988 ainoa hallituksen ministeri, joka "ehti" puhumaan oli maa- ja metsätalousministeri Toivo T. Pohjala. Toki yksityishenkilönä paikalle tulivat myös puolustusministeri Ole Norrback ja valtiovarainministeri Ulla Puolanne. Puolustusvoimat sentään rohkeni näyttäytyä tilaisuudessa näytävästi ja arvokkaasti, puolustusvoimain komentaja Jaakko Valtasen johdolla.

Maanpuolustusjärjestöjen toiminnassa nämä vuodet kuitenkin näkyivät yhä lisääntyvinä jäsenmäärinä ja toimintana. Haluttiin tuoda julki oma maanpuolustumyönteinen näkemys.

UM

Neuvostoliiton nootti Suomelle

Laihialaiset saivat aikaan 1948 nootin, jonka mukaan Laihialla ollaan perustamassa ja henkiin herättämässä rauhansopimuksen vastaisesti uudelleen suojeluskuntajärjestöä. Nootti sai alkunsa elokuussa julkaistuista Kansan Ääni-lehdessä sekä Työkansan Sanomissa olleista uutisista, joissa väitettiin suojeluskunnan aloittaneen toimintansa Laihialla, pitäen ampumaharjoituksia, aluksi salaisena ja nyt myöhemmin yleisesti ja julkisesti.

Laihian Eränkävijöiden johtokunnan päätöksiä asiasta

Koska uutinen ihan selvästi tarkoitti ampumaseuran toimintaa niin yhdistyksen johtokunta käsitteli tietoonsa tullutta noottia pikaisesti, todeten että yhdistys on pitänyt ampumaharjoituksia ja ampumakilpailuja joita se ei mitenkään ole yrittänyt salata, koska toiminta on ollut täysin laillista ja tapahtunut täysin urheilullisessa hengessä.

Pyyntö Sisäministerille

Koska tällaisien perättömien uutisten levittäminen on koko maailmalle erittäin vaarallista, päätti kokous yksimielisesti kääntyä Sisäministerin puoleen anomuksella, että asiasta suoritettaisiin perusteellinen puolueeton tutkiminen, hetimiten jonka perusteella voidaan todeta minkälaisista toimintamme on ollut ja myöskin ne jotka perättömiä huhuja levittävät saatetaan ansaittuun rangaistukseen.

(lainaukset Laihian Eränkävijät ry:n pöytäkirjasta vuodelta 1948.)

Toiminta Suojeluskunnan entisellä ampumaradalla

Ammuntatoimintaa yhdistys harjoitti entisellä suojeluskunnan ampumaradalla, joka osittain on nykyäänkin toiminnassa.

Eduskunnan päätös Neuvostoliiton esittämästä nootista

Suomen eduskunta käsitteli tarkasti esitetyn nootin ja tutkimuksen perusteella päätti ettei nootti anna aihetta ja perustetta syyttää Laihian Eränkävijät ry:tä laittomuuksista. Ammuntatoimintaa yhdistys harjoitti entisellä suojeluskunnan ampumaradalla, joka osittain on tänäänkin toiminnassa.

Silloinen Vaasan Lääninhallitus on

v.1947 antanut luvan ampumatoiminnan harrastamiseen ampumaradalla. Silloisen yhdistyksen puheenjohtajana toimi poliisi konst. Sulo Puumala ja johtokuntaan kuului hänen lisäksi neljä jäsentä, jotka yhdistyksen vuosikokouksissa valittiin.

Tiedon välitystä lehdissä v 1948

Aikanaan nootti on sotavuosien jälkeen ollut, tosissaan otettava asia valtion taholle. Kansakunta eli vaikeita aikoja ja jos verrataan tuon ajan tiedonvälitystä tähän päivään, niin ero on huiuma, tänään tieto kulkee bittien avulla suoraan reaaliajassa vaikka maailman ääriin, myöskin mahdollinen väärä tieto. Kuitenkin nootti on ollut kova juttu!

Laihian Eränkävijät ry on perustettu v 1902 josta lähtien seuralla on ollut ampumaharjoituksia ja ampuma kilpailuja. Nykyään seuran jäsenmäärä on n. 900 jäsentä. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Sauli Tuomela. Seuralla on oma kiinteistö Jukajan Hovi, jota käytetään ahkerasti eri tapahtumiin ja kilpailuihin. Laihian Eränkävijät ry on metsästys- ja ampumaseura.

Eritiskiitos Sauli Tuomelalle mahdollisuudesta tutustua historialliseen pöytäkirjaan.

Olavi Koskinen

Historian havinaa yhdistyksen pöytäkirjassa. Laihian Eränkävijät ry:n puheenjohtaja Sauli Tuomela

Muistomerkit muistuttavat uhrauksista itsenäisyyden säilyttämiseksi

"Kun kutsui ääni Isänmaan, rajojansa turvaamaan."

Me vaaraa väistää voineet emme, mut vapaus jäi nuorillemme".

Edellä oleva teksti on jatkosodan alussa kootun Jalkaväkirykmentti 58:n muistomerkissä, joka paljastettiin sunnuntaina 9:s heinäkuuta Kiteellä. Yhteensä noin 250 henkilöä Suupohjasta ja Kyrönmaalta oli paikallisen väen lisäksi paljastusjuhlassa Kiteellä, joka oli kovin monelle eteläpohjalaiselle sotilaalle heinäkuussa 1941 myös elämän päättymisen paikka, kuten tilaisuuden avannut **Heikki Ahola** totesi. Elämän päättymisen paikka se oli vähällä olla myös hänen isälleen, Aarne Aholalle, joka haavoittui pahoin heinäkuun 24:s päivä vuonna 1941 Keinosen mäellä. Heikki Ahola totesi, että vain sattuma pelasti hänen isänsä ruumiskasasta, ja se sattuma oli Isojoen kunnanlääkäri, joka vielä huomasi pieniä elonmerkkejä olevan tuossa tutussa miehessä.

-Olemme kokoontuneet tänne Kiteelle paljastaaksemme muistomerkkin pysyväksi kunnianosoitukseksi kaikille niille henkilöille, jotka jatkosodan aikana palvelivat JR 58:n joukoissa. Jalkaväkirykmentti 58 perustettiin kesäkuussa 1941 Etelä-Pohjanmaan läntisen suojeluskuntapiirin kuuden kunnan: Jalasjärvi, Kauhajoki, Jurva, Teuva, Isojoki ja Karijoki, alueelta. Rykmentin komentajaksi tuli suojeluskuntapiirin päällikkö, everstiluutnantti Eero Juva. Esikunta perustettiin Jalasjärvellä. Joukkojen siirrot tapahtuivat rautateitse, esimerkiksi ensimmäinen pataljoona lähti Kauhajoelta 25.6.1941 ja saapui lähelle Savonlinnan Kulennoisiin 29.6.41, mistä oli 125 kilometrin marssi Kiteelle Lautakkojärven maastoon, mihin koko rykmentti oli keskitettynä 2.7.

Perustettujen joukkojen yhtenäisyyden perusasiana Ahola totesi, että nämä miehet tunsivat toinen toisensa, lähtivät samoilta sijoilta, olivat jo siviilielämässä toimineet yhteistyössä keskenään. - He olivat toimineet yhdessä nuorisoseuroissa ja suojeluskunnissa, joissa maanpuolustushenkeä ja -valmiutta kasvatet-

tiin. Oli syntynyt tieto ja tuntemus sekä luottamus, mikä auttoi merkittävästi isänmaan puolustustehtävissä jatkosodan aikana ja etenkin heinäkuun 1941 hyökkäysvaiheen aikana. Menetykset olivat suuret, ja myöhemmin JR 58:aa jouduttiin täydentämään sotilailla, jotka tulivat eri puolilta maatamme.

- Paljastettava muistomerkki jääköön pysyväksi kunnianosoitukseksi JR 58:n joukko-osastossa taistelleille, mutta samalla korostettakoon pysyvän rauhan suurta merkitystä kansakuntien elämässä ja ihmisten hyvinvoinnin kannalta.

Veteraanien tekoja ei unohdeta

Rykmentin sotatietä laajasti selvittänyt, juhlapuheen pitänyt kenraalimajuri Jukka Pennanen totesi juhlassa paljastetun muistomerkkin olevan toinen JR 58:n kiinnityslenkki Jalasjärvellä sijaitsevan muistomerkkin ollessa se toinen. - Näitä muistomerkkejä yhdistää näkymätön, mutta teräksinen salpa, eteläpohjalaisen nuorten miesten muisto ja suomalainen maanpuolustushenki, joka kytkee omalta osaltaan Isänmaamme lännen ja idän yhteen, yhteiseksi ankaraksi, mutta myös maakuntaa yhdistäväksi suomalaiseksi kokemukseksi. Kokemukseksi joka kantaa vielä tänään ja loistaa erityisesti juuri tänä vuonna, kun itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta, sanoi Pennanen.

Valtiovarainministeri Jussi Niinistö sanoi tämänkin muistomerkkin muistuttavan meitä raskaista uhreista itsenäisyyden säilyttämiseksi. - Muistomerkkien merkitys on myös ylläpitää maanpuolustushenkeä, joka on keskeinen kivijalkamme. Suomalainen maanpuolustususkko ja -tahto on korkea luoden vakautta, jota myös Euroopassa tarvitaan, sanoi Niinistö. Viisautena hän piti suomalaista periaatetta säilyttää asevelvollisuusjärjestelmä. Suomi on siten turvallisuuden tuottaja.

-Isänmaamme itsenäisyyden puolustajien muisto on ikuistettu tähänkin muistomerkkiin. Se on muisto veteraaneille. Olemme kiitollisia, me muistamme, me kiitämme, sanoi puolustusministeri Jussi Niinistö.

Hannu Honkaranta muistomerkillä

Muistutus uhrista

Suupohjalaisten puolesta Isojoen kunnanjohtaja Linda Leinonen luovutti muistomerkkin Kiteen kaupungin edustajille.

Lääkintäkaptenei Olavi Kumpulaisen Isojoen sankarihautausmaan muistomerkkiä luovuttaessaan käyttämiä sanoja lainaten luovutan JR 58 muistomerkkin Kiteelle ajatuksella "Velvoittakoon tämä muistomerkki meitä sekä rauhan että sodan päivinä", sanoi Linda Leinonen.

Rykmentin kirjasta lisäpainos

Muistomerkkin on toteuttanut toimikunta, johon on kuulunut henkilöitä Isojoen, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, ja Teuvan julkishallinnosta sekä veteraani- ja reserviläisjärjestöistä. Monissa puheenvuoroissa kiitettiin hyvin toiminutta yhteistyötä Kiteen kaupungin vastaavien tahojen kanssa. Toimikunnan puheenjohtajana on toiminut Antti Tuveva Jalasjärvellä.

Toimikunnan puheenjohtajan mukaan JR 58:n muistomerkkin pystyttäminen kertoo siitä hyvästä talkoo- ja yhteishengestä eteläpohjalaisten ja kiteeläisten välillä, jolla muistomerkki on saatu aikaan. Jo aikaisemmin Kiteellä on paljastettu muistomerkki 19 divisioonalle. Divisioonaan kuuluneista kolmesta jalkaväkirykmentistä on jo aikaisemmin paljastettu muistomerkit myös JR 37:lle ja JR 16:lle.

Muistomerkkiin kiinnitetyn laatan tekstiin viitaten Tuveva totesi, että isänmaan ääni kutsui silloin kaikkia, miehiä ja naisia, vanhoja ja nuoria. Kaikki kansalaiset ponnistivat voimansa äärimmäiseen sekä sodassa että kotirintamalla.

Muistomerkkin pystyttäminen on 20 henkilöä käsittäneelle toimikunnalle ollut noin vuoden mittainen projekti. Tuvevan mukaan yritykset, sotaveteraani- ja sotainvalidiyhdistykset sekä Rintamamiesten liitto kuin myös yksityiset henkilöt suhtautuivat keräykseen niin myönteisesti, että budjetissa pysyttiin hyvin. Rahaa hieman jäikin ja sillä on otettu lisäpainos rykmentistä kertovasta kirjasta, joka aikanaan myytiin loppuun. "JR 58 Kutsui ääni isänmaan" -kirjaa on ostettavissa mm. veteraanijhdistyksiltä.

**Teksti Hannu Honkaranta
Kuvat Jarmo Mäki-Ketola**

SUOMI SATA VUOTTA 2017 JA 2018

Miten juhlistetaan? Suomi sata vuotta keskiössä ovat vahvasti sukupolvi joka takasi 1939-1945 suomen itsenäisyyden. Sotaveteraaneja ja lottia on vielä alle 15 tuhatta keski-ikä 92 vuotta. Myös kotirintamalla olleet saman ikäpolven edustajat olivat avainasemassa. Juhlinnan humussa heitä ei voi unohtaa. Itsenäisyyspäivä tulee olla erityisen juhlallinen. Kunnissa on aloitettu valmistelu jo hyvissä ajoin. Maanpuolustusjärjestöillä on merkittävä rooli juhlien järjestämisessä.

Veteraanit ja lotat

Syyskuun viimeisenä perjantaina Suomen Sotaveteraaniliitto täytti 60-vuotta, sitä juhliittiin laskemalla 29.9 klo 11.00 laskemalla 622 sankarihaudalle havuseppele.

Kurikassa

Maanpuolustusjärjestöt suunnittelivat ja myivät Kurikan markkinoilla suomi sata avaimenperää. Se käy myös ostoskärryyn, valmistettu rst-teräksestä. Avaimenperää on ostanut mm. yritykset liikelahjaksi.

Joulutalulla reserviläiset ampuvat sotilaskivääreillä 100 laukausta sata vuotiaan suomen kunniaksi. Laulun ja muun toiminnan lisäksi.

Maakunnassa

Riittää tapahtumia. RES/RESUPS piirien itsenäisyyspäivän vastaanotto 5.12.2017, odotan että saa maakunnan väen liikkeelle.

Tammisunnuntaita juhliitaan tammi-kuussa 2018 Seinäjoella kaksipäiväisenä. Ohjelma lupaa hienoja luentoja ja yhdessäoloa.

Joukolla mukaan tapahtumiin, nyt kannattaa juhlaa ja juhlistaa satavuotias-ta itsenäistä suomea.

Mikko S. Sääntti

Kurikan maanpuolustusjärjestön suunnittelema Suomisata avaimenperä joka käy ostoskärryyn. Myyntihinta 2€

Seinäjoelle pystytettiin 4.6.1955 ensimmäisenä Suomessa Marsalkka Mannerheimin patsas. Patsaan teki kuvanveistäjä Lauri Leppänen.

Patsaan luovutus Suupohjalaisilta Kiteeläisille. Puhujana silloinen Isojoen kunnanjohtaja, nykyinen Kauhajoen kaupunginjohtaja Linda Leinonen. Vasemmalla Teuvan edustaja Erkki Nevanperä, Karijoen edustaja Timo Hautaviita, Jalasjärven (Kurikka) edustaja Antti Tuveva (patsastoimikunnan pj) oikealla Kiteen edustajat.

Anne Luodeslampi (vas.), Tapio Peltomäki ja Juhani Luodeslampi tutustumassa Lasse Aution kokoamiin sota-ajan esineisiin.

Maanpuolustusjärjestöt teemoittivat Riikun markkinoita Ähtärissä

Tämän vuoden Riikun markkinat järjestettiin heinäkuun alussa maanpuolustushengessä: täyttäähän Suomi 100 vuotta ja Ähtäri 150 vuotta

Ähtärin Yrittäjät ry järjestää vuosittain Riikun markkinat heinäkuun alussa. Tänä vuonna markkinamyymien lisäksi olivat ähtäriläiset maanpuolustusjärjestöt vahvasti esillä.

Vanhan S-Marketin tiloissa Ähtärin Reserviupseerit järjestivät ekoaseilla ammuntaa ja Sotilaskotisisaret myivät kahvia ja munkkeja. Samassa tilassa Juhani Aho soitti maanpuolustusteeman mukaista musiikkia grammarillaan. Esillä oli myös soinilaisen Lasse Aution kokoelmista tapahtuman teeman mukaisista sota-ajan esineistöä ja välineistöä.

Ähtärin Reserviläiset esittelivät hankkimaansa JSP-telttaa, jota vuokraavat niin jäsenilleen kuin muillekin halukkaille. Reserviläisten osastolla oli myynnissä armeijan ylijäämätavaroita sekä näytteillä armeijan vanha paloauto sekä tykki. Kotirintamanaisilla oli mukana lammis ja evakoiksi tunnistettavia henkilöitä liikkui markkinavieraisten joukossa.

Avauspuheessaan MPK:n ähtäriläissyntyinen puheenjohtaja Tapio Peltomäki taustoitti Euroopan ja Suomen lähialueen turvallisuustilannetta ja nosti esiin termit kokonaisturvallisuus ja hybridiuhat tai hybridisodankäynti.

-Tällaisessa maailmantilanteessa kokonaisturvallisuus on suomalaisen varautumisen toimintamalli. Me huolehdimme yhteiskunnan turvallisuudesta yhteistyössä. Turvallisuus suunnitellaan yhdessä viranomaisten, elinkeinoelämän, vapaaehtoisjärjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Yrittäjien järjestämässä tapahtumassa Peltomäki sanoi mielellään puhuvansa yritysturvallisuudesta.

-Yritysturvallisuuden keskeinen tehtävä on edistää yrityksen kilpailukykyä ja parantaa tuottavuutta. Monet yritykset haluavat oma-aloitteisesti olla mukana kokonaisturvallisuuden ylläpitämisessä, sillä vakaa ja ennakoitava toimintaympäristö on menestyksellisen liiketoiminnan edellytys. Elinkeinoelämän aktiivinen ja omaehtoinen osallistuminen huoltovarmuustyöhön on ollut aina tunnusomaista Suomelle.

Peltomäen mukaan aiemmin sodankäynnin kuva toi mieliimme sotilaat maastopuvuissaan ja rynnäkkökivääri kädessään. Nyt hybridisodankäynnissä yhdistyvät perinteiset ja uudet sodankäynnin muodot.

-Tyypillistä hybridisodankäynnille ovat psykologinen vaikuttaminen avainhenkilöihin, sisäisten konfliktien ruokkiminen sekä informaationsodankäynti. Informaationsodankäynti voi sisältää mm. suoria kyberhyökkäyksiä, joiden kohteeksi Suomi muiden maiden mukana on ihan viime viikonkin aikana. Hybridisodankäyntiä on myös propagandaksi luokiteltavan disinformaation eli tarkoituksellisesti harhaanjohtavan tiedon levittäminen.

-Perinteisen sodankäynnin suhteen maa voi olla rauhantilassa, mutta samanaikaisesti siihen voi kohdistua merkittäviä hybridisodankäynnin menetelmiä.

-Vapaaehtoinen maanpuolustustyö tukee osaltaan kokonaisturvallisuutta ja on tärkeä osa Suomen elintärkeiden toimintojen turvaamisessa ja sillä on osaa mista ja valmiuksia tukea viranomaisia ja yhteiskuntaa poikkeusolojen lisäksi myös normaaliolojen häiriötilanteissa, esimerkiksi liikenneonnettomuuksissa, tulipaloissa tai pitkissä sähkökatkoissa.

Reserviläisten osastolla myivät makkaraa ja armeijan ylijäämätavaroita Jarmo Soukka (vas.), Vesa Heikkilä ja Tommi Pöyry, taustalla JSP-teltta.

MPK

Puheenjohtaja Peltomäki selosti tyhjentävästi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaa.

-MPK perustettiin vuonna 1993 valtakunnalliseksi koulutusorganisaatioksi, joka kouluttaa kansalaisia selviytymään paremmin arjen vaaratilanteissa ja poikkeusoloissa. Vuonna 2008 MPK sai julkisoikeudellisen aseman, ja sen tehtävät määritellään laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta. MPK:n toimintaa ohjaa ja valvoo puolustusministeriö.

-MPK järjestää sotilaallista koulutusta ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta. Sotilaalliseen koulutukseen eli pääasiassa Puolustusvoimien vapaaehtoisin harjoituksiin osallistutaan Puolustusvoimien kutsun perusteella. Nämä ovat Puolustusvoimien tilaamia harjoituksia ja vertautuvat käskettyihin kertausharjoituksiin. Sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutukseen osallistutaan omasta aloitteesta, kun halutaan kehittää sotilaallisia taitoja tai oppia uuttakin.

-Lakisäätöisenä tehtävänä on kehittää naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja järjestää siihen liittyvää sotilaallista ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta.

Kolmannes koulutuksestamme on varautumis- ja turvallisuuskoulutusta. Osallistujat ovat kaikenlaisia ihmisiä; naisia, nuoria, erityisryhmiä, kuntien vastuuhenkilöitä, maatalouden harjoittajia jne. Tavoitteena on lisätä yleistä valmiutta ja toimintakykyä yhteiskunnan vaaratilanteissa ja osa koulutuksesta onkin kuntien ja viranomaisten tilaamaa.

-Hybridisodankäynnin tunnistaminen ja siihen varautuminen on aikaansaanut sen, että kyberturvallisuuskurssimme ovat lyhyessä ajassa nousseet aivan suosituimpien kurssiemme kärkisijoille.

Mistään ihan pienestä MPK:n toiminnasta ei ole kysymys. Vuosittain noin 50.000 suomalaista osallistuu koulutuksiin. Koulutusvuorokausia kertyy noin 90.000. Toiminta on kaikille avointa. Tutustukaa MPK:n toimintaan nettisivuilla mpk.fi.

Teksti ja kuvat HM

Junaturman saksalaisuhreille muistomerkki

Elokuussa 1942 tapahtui Ähtärissä junan onnettomuus, jossa kuoli 26 saksalais-sotilasta. Nyt, 75 vuotta myöhemmin, junaturman uhrit saivat muistomerkin lähelle turmapaikkaa Ähtäri-seuran toteuttamana.

Ähtärin junaturma tapahtui rataosalla Haapamäki-Seinäjoki jatkosodan aikana 5. elokuuta 1942. Topparoikka oli korjaamassa rataa Sappion rautatie-sillalta Ähtäriin päin. Saksalainen sotilasjuna ajoi korjattavalle rataosuudelle ilman ennakkoilmoitettua aikataulua. Se vei lomalle meneviä saksalais-sotilaita Vaasaan. Junassa oli noin 1500 Nordkappista Saksaan lomalle päässyttä sotilasta. Juna oli niin salainen, että siitä tiedotettiin vain seuraavalle asemalle.

Topparoikka oli irrottanut toisen raiteen pölkkyä, kun junan äänet alkoivat kuulua. Mitään ei enää ollut tehtävissä ja juna suistui radalta: 26 saksalaista sotilasta kuoli heti, 22 sai vaikeita vammoja ja 53 lieviä.

Paikalle tuli kunnanlääkäri ja kaksi lääkintälöytöä, mutta saksalaiset ilmoittivat, että heidän omat lääkintämiehensä hoitavat pelastustyöt.

Asiaa käsiteltiin seuraavana vuonna kärajällä. Ratamestari sai sakkorangaistuksen ja ratavartija vankeutta vajaa 9 kuukautta. Lisäksi molemmat tuomittiin korvaamaan aiheuttamansa vahingot Suomen valtiolle. Asia eteni Vaasan hovioikeuteen, mutta mistään ei löydy asiapapereita ko. asian käsitteystä.

Vaikka saksalaiset pyrkivät salaamaan onnettomuuden, niin jostakin tieto oli kantautunut Neuvostoliittoon. Venäläisen propagandaradion Moskovon Tiltun on kuultu kiitelleen ähtäriläisiä ja luvanneen "etteivät ähtäriläiset joudu Siperiaan kävellen, vaan pääsevät junalla".

Muistomerkki

Ähtäri-seuran aloitteesta paljastettiin lähellä onnettomuuspaikkaa muistomerkki. Paljastustilaisuudessa oli mukana junaturmassa kuolleiden saksalais-sotilaiden omaisia. Muistomerkissä on sota-ajan ratakiskot, höyryveturin voimansiirtolaitteet ja ratanaulat. Lisäksi Kytösaaren tien molemmille puolin on istutettu 26 kuusentainta muistuttamaan menehtyneiden lukumäärä.

Paljastustilaisuudessa puhuivat entinen kenttärovasti Jukka Helin, Ähtäri-seuran puheenjohtaja Rauno Halla-aho ja kotiseutuneuvos Liisa Tallbacka sekä kolme saksalaisomaista. Reserviupseerikerhon kukat laski muistomerkille Aarre Löytömäki. Muistosat hän lausui suomeksi ja saksaksi.

Teksti HM, kuva Reijo Rekola

Muistomerkki on tehty sota-ajan ratakiskoista, höyryveturin voimansiirtolaitteista ja ratanauloista. Muistomerkin vieressä on kyltti, jossa lukee kolmella kielellä: "Tällä paikalla sai surmansa 5.8.1942 ainakin 26 kotilomalle matkustavaa saksalais-sotilasta. Turman aiheuttivat radan keskeneräiset korjaustyöt".

Hävittäjäkaupat puhuttavat

Suihkuhävittäjäkaupat Neuvostoliitosta 1962. Valtioneuvostossa tammikuun alussa käsitelty presidentti Urho Kekkosen päättämä asekauppa sai lopullisen vahvistuksensa tammikuun lopulla 1962 Moskovassa. Suomi tilasi silloin 21 kpl MIG 21F torjuntahävittäjää, neljä MIG 15 harjoitushävittäjää.

Neuvotteluja oli käyty aiemmin myös ranskalaisten ja ruotsalaisten lentokonevalmistajien kanssa, mutta heidän hävittäjänsä olivat olleet liian kalliita.

Suihkuhävittäjäkaupat Yhdysvalloista 1992

Yllättävät Hornet -kaupat saivat vahvistuksensa tammikuussa 1992 Eduskunnassa käytyjen raivoisien keskustelujen jälkeen. Puolustusministeri Elisabeth

Rehnin ja pääministeri Esko Ahon hallituksen järjestelmät kaupat aiheuttivat paljon ihmetteleviä keskusteluja paitsi Suomessa, niin myös lännessä, mutta etenkin idässä. Venäjän presidentti Boris Jeltsin yritti puuttua presidentti Mauno Koiviston kanssa käydyissä neuvotte- luissa jo tehtyyn ostopäätökseen.

Puolustusministeri Elisabeth Rehn tilasi 57kpl Boeing F/A 18 C Hornet hävittäjäpommittajaa ja 7kpl F/A 18 D kaksipaikkaista harjoituskonetta. Koneisiin tehtiin muutos rynnäkkökonevalmiuteen.

Suomileijonan sapelista oli jälleen tullut kuvansa veroinen. Hornetien seuraajakoneiden valinta...

Yhdysvalloista on tarjolla kaksi kone-

tyyppiä, F18 Super Hornet ja aivan uusi ja vasta lyhyen aikaa palveluskäytössä toiminut F35 monitoimihävittäjä. Näistä kahdesta Super Hornet on kehitetty meillä jo käytössä olevien Hornetien pohjalta. Tällä kertaa USA:n presidentti Donald Trump "puuttui valintaprosessiimme" presidentti Sauli Niinistön Valkoisen talon vierailullaan elokuulla 2017. Presidentti Trumpin mukaan Suomi ostaa ison määrän Super Horneteja...

Eurooppalaisehdokkaita ovat Eurofighter Typhoon, Rafale ja Saab JAS Gripen.

Kaikki muut ehdokaskoneet, paitsi F35 vierailivat esittäytymässä kesäkuun alussa Seinäjoki International Air Showssa. F35 oli kuitenkin esillä edellispäivänä Helsingissä olleessa ilmailunäytöksessä.

Löytyykö meiltä tarpeeksi vahvaa

päättäjää valitsemaan näistä paras kone olosuhteisiimme, vai muodostuuko valinnasta poliittinen painajainen -.

Teksti ja kuvat Kai Kaistila
lähdeaineisto wikipedia

Seinäjoki International Air Show 10.-11.6.2017

Sään suosimaan ilmailunäytökseen oli saatu esille kaikki tärkeimmät hävittäjäehdokkaat ja näyttävä kattaus niihin liitettäviä eri asejärjestelmiä. Boeingin Super Hornet ja Saabin Gripenin isot osastot vetivät väkeä puoleensa, eikä ihme. Osastoilla pääsi kokeilemaan vaikkapa virtuaalilentämistä. Mitään vastaavaa ei liene näillä lakeuksilla ollut aiemmin tavalliselle yleisölle esillä. Ainoastaan se tuotti pettymyksen, että Eurofighter-, Rafale- ja Super Hornet -koneilla ei lennetty varsinaisia lentonäytöksiä, eikä niiden lento-ominaisuuksista päästy siten selville. Saab -parilla oli sentään esittää oma lento-ohjelmansa.

Mukava tapahtuma ja hienosti ajoitetut ohjelmat eivät jättäneet ketään kylmäksi.

Kai Kaistila

Seinäjoki International Air Showssa, joka keräsi valtavan yleisömäärän, olivat nähtävillä vas. F18 Super Hornet ja Saab JAS Gripen.

Laiminlyöty laki tiedustelutoiminnasta

Hallitus valmistelee parhaillaan kiireellä tiedustelulakia vallitsevan turvallisuusvajetilanteen vuoksi. Jo pelkkä lain valmistelu on herättänyt voimakkaita tunnepurkauksia ja jopa vihapuhetta niin Eduskunnassa, kuin kansalaisten keskuudessa. Tiedustelutoiminnallamme on historialliset juuret, minkä vuoksi joidenkin tunteet ovat kuumenneet ja ehkä jollain on syytä pelätäkin.

Viime sodan aikana suomalainen tiedustelu, etenkin signaalitiedustelutoiminta oli maailman huippua. Sodan jälkeen tiedustelutoiminta loppui pakon sanelemana ja tiedusteluhenkilökunta joutui lähtemään maanpakoon. Heitä siirtyi kehittämään mm Ruotsin ja USA:n radiotiedustelua. Osa poliittisista päättäjistämme vastustaa edelleen historiallisiaatteellisista syistä kaikenlaista tiedustelutoimintaa. Vuodesta

toiseen ovat samat tahot kumonneet kaikki aiemmat tiedustelulakiehdotukset "tarpeettomina".

Tuleva laki tulee kattamaan myös toiminnan ulkomailla, joten lain muotoileminen on vaikeaa ja aikaa vievää. Salassa tehtävä toiminta saisi olla myös lain, tai ainakin asetusten osalta salaisina tavallisilta rivikansalaisilta, kuten myös rivikansanedustajilta. Ongelmaksi tulee muodostumaan toiminnan valvonta. Kuka valvoo henkilökuntaa, toimintaa ja pääsee käsiksi saatuihin tietoihin. Pelkillä poliittisilla ansioilla, tai kiintiöillä selälaiseen virkaan ei tulisi päästää ketään. Meillä on riittävästi kokemusta ja näyttöä siitä, miten vähäisemmätkin tiedot on annettu, viety, tai joskus jopa myyty vieraan valtion edustajille. Tällaiselta tulee välttyä ja ehkä myös pitää valvovan tahon nimet salassa.

Kai Kaistila

OUTOJA EPÄKOHTIA

MPK Kauhavalle

Keväällä MPK:n muutosta Kauhavalle tiedotettiin ja totesimme, että toimipisteen paikka ei ole oleellinen. Asioita voidaan hoitaa yhteistyössä puhelimitse, sähköpostilla jne. Sovittiin, että Seinäjoelle saadaan varastoon ns. pitkällä kuitilla kunniavartioita varten mm. maastopukuja. Näin todennäköisesti tapahtuukin vielä tämän syksyn aikana.

Reserviläisjärjestöjä on kuitenkin "nästänyt" se, että yhteiskäytössä ollut kopiokone lähti Kauhavalle. Vuodesta 1992 vuoteen 2016 yhteiskäytössä on ollut res.piirien (+LMPT) hankkimat, yhteensä kolme konetta. Viimeisten koneen hankinnan yhteydessä sovittiin, että seuraavan koneen hankkii MPK. Kuluvan vuoden alusta tulikin yhteiskäyttöön ensimmäinen MPK:n hankkima kone.

Estimme, että MPK jättisi koneen Impivaaraan korvauksena 25 vuoden koneiden ilmaisesta käytöstä. Viime vuosina tosin MPK on maksanut osan huoltomenoista, ensimmäisellä vuosikymmenellä ei mitään. Yksi kolmesta koneesta oli leasing kone huoltoineen ja väreineen, maksajana piirit. Kun asiaan vielä lisätään, että alkuvuosina piirit tarjosivat maksamistaan toimitiloista MPK:lle tilat ja konttorikalusteet, sekä se, että MPK on saanut käyttää piirien ekoaseita useita vuosia ja lukuisia kertoja veloituksetta omissa tapahtumissaan, pidimme esitystämme hyvin kohtuullisena. Esityksemme ei mennyt läpi. No, onhan MPK:lla juridinen oikeus viedä oma koneensa mukanaan kun mitään kirjallista sopimusta yhteiskäytöstä ei ole, mutta miten on moraalinen oikeus.

En tiedä luulevatko "Helsingin herrat", että kopiot provinssissa ilmestyvät ilman konetta pelkällä värillä ja paperilla?

Miksi tämä sitten hiertää minua niin, että antaa aiheen kirjoittaa. Siksi, että asia oli paikallisten toimijoiden kanssa sovittu. Ensimmäistä kertaa vapaaehtoisen maanpuolustustyön rintamalla joudun törmäämään siihen, että sovittu ei pidetä kiinni ja vedotaan nykykaiseen paperisopimuksen vaateeseen. Toki MPK ilmoitti, että saamme käydä Kauhavalla kopioimassa. Pidän tätä lähinnä tökerönä ja loukkaavana.

Tappiosta huolimatta toivon, että MPKn kehitys jatkuisi myönteisenä. Lasta ei pidä heittää pesuveden mukana. Yhdistys tekee tärkeää työtä mm. sotilaallisten valmiuksien kehittämiseksi, vieläpä erittäin kustannustehokkaasti. Hankkiutukaa kurseille ja ottakaa yhteyttä Kuoppalan Heikkiin tai Alkion Juhaniin, jos tarvitsette koulutusta tai yhteistyökumppania esim. maastotapahtumiinne.

Varusmiesten pukeutuminen

Viime aikoina on näkyvästi kirjoitettu siitä, kun puolustusvoimat on kehottanut varusmiehiä välttämään yksin pimeässä liikkumista sotilasasussa, eli käytännössä loma-asussa. Samalla on suositeltu käyttämään yhteisiä lomakuljetuksia. Tiedotusvälineet hyökkäsivätkin tivamaan puolustusvoimilta miksi tällainen suositus on annettu ja onko se sovelias jne. Ts. Huolestuttavinta ei olekaan se, että oman maan sotilaat eivät voi kulkea turvallisesti Suomessa vaan se, ettei nyt vain mikään ryhmä tai henkilö koe tulensa loukatuksi.

O sancta simplicitas!

Ulla Muurimäki

DIGISON

Sähkö-, automaatio- ja antennityöt
Kuntotutkimus ja korjaukset
Suunnittelutyöt

JUHANI ARKKOLA, 0400920727
<http://www.digison.fi>

1970 ja 1980 -luvut: Reserviläisurheilun aktiiviset vuosikymmenet

Nykyiset reserviläisurheilun seniorit muistelevat kaiholla niitä vuosia, kun tasokkaita tapahtumia, lajeja ja osanottajia riitti joka lähtöön. Monipuoliset maanpuolustuslajit vetivät vielä 1970- ja 1980- luvuilla mukaansa satoja huippuosaajia seuratasolta aina valtakunnan mestaruuskoitoksiin saakka.

Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien lähi-aikoina eläköityvä toiminnanjohtaja Ulla Muurimäki pyysi allekirjoittanutta kuvailemaan noita kultaisia vuosikymmeniä kokijan ja raportoijan silmin. Silloisena Seinäjoen Reserviupseerikerhon urheilu-upseerina ja useiden lajien harrastajana aktiivijoukon mukana sain näköalapaikalta kokea koko laajan lajikirjon.

Tietoaainestoksi kertyi kymmenkunta senttiä paksu mappi, johon keräsin silloisen Seinäjoen reserviupseerikerhon hallituksen toimeksiannosta tulokset ja lehtileikkeet yhteenvetoiineen kaikista niistä reserviläiskisoista, joihin Seinäjoen kerhon jäseniä kilpailumielessä vuosittain osallistui piirinmestaruuksia ja RUL:n mitaleita tavoitellen eri lajeissa. Vuosiraportteina koosteet ovat myös kerhon arkistossa.

Maakuntalehdet kirjoittivat tapahtumista tuolloin tuhansia palstamillejä. Se kuvasti reserviläisurheilun yleistä arvostusta. Erityisen ansiokasta työtä toimittajina tekivät etenkin Juhani Pikkarainen, Simo Nikula ja Rauno Yli-Hynnilä. Heidän värikkäät raporttinsa ovat edelleen luettavissa mapista ja kerhon arkiston vuosiraportteista.

Runsas reserviläislajien kirjo

Edustimme noilla vuosikymmenillä sen sukupolvien poikia, joiden isät olivat puolustaneet maamme itsenäisyyttä sotien rintamalla. Ehkä osittain siitä syystä suurten ikäluokkien harrastamisessa reserviläislajeissa painottuivat ne taidot, joita nimenomaan linjoilla aikoinaan tarvittiin.

Vaativimpia lajeja olivat syysmaastokilpailut ja talvikilpailut. Mestaruuksista kisattiin sekä valtakunnan liittotasolla että piirinmestaruuskisoissa. Liittotasolla osanottajia riitti 70-luvun alussa vielä niin runsaasti, että SM-mestaruudet kilpailtiin erikseen sekä upseereille että aliupseereille. Tasokkaita osallistujia riitti silloin kummankin liiton mestaruuksista kamppailemaan runsaasti.

8076:
Reserviläisurheilumappi 1970 ja 1980-luvuilta pursuaa tuloslistoja, lehtileikkeitä ja yhteenvetoja kilpailuista seuratasolta aina valtakunnan tasolle saakka. Dokumentit löytyvät jokseenkin kaikista piirin ja paikallisten yhdistysten urheilutapahtumista. Ota yhteyttä, jos haluat lainata.

Ensimmäiset yhteiset Reserviläisurheiluliiton syysmaastokilpailut pidettiin Kuortaneella vuonna 1976. Niihin osallistui yhteensä 250 kovaa kilpailijaa eri puolilta maata. Maastokilpailut koostuivat vakioasti kartanluvusta, maastoammunnasta ja suunnistuksesta. Jokainen osalaji testasi todellisia sotilastaitoja. Ehkä nimekkäimmät maastokilpailujen taitajat Etelä-Pohjanmaalta olivat noina vuosikymmeninä kapteeni Yrjö Sysilampi ja luutnantti Juhani Pikkarainen Seinäjoelta sekä kapteeni Tuomo Mäki-Loiluoma Kurikasta. He saavuttivat useita RUL:n mestaruusmitaleita.

Etelä-Pohjanmaan piirien syysmaastomestaruuskisoihin Vaasassa osallistui vielä vuonna 1978 yhteensä puolensataa upseeria ja aliupseeria. Kaikkien ikäsarjojen valmiiksi kaiverretuille mitaleille löytyi silloin ottajansa. Yleinen sarja oli vielä siinä vaiheessa osanottajamäärältään suurin.

Innokkaimmille reserviläisurheilijoille lähtöjä erilaisiin mestaruuskisoihin eri tasoilla oli tarjolla parisenkymmentä kertaa vuosittain. Lajeja olivat mainittujen maasto- ja talvikilpailujen lisäksi ampumahiihdot ja -juoksut pienoiskiväärillä ja pistoolilla, kolmiottelut, ampumasuunnistukset, maastoammunnat, partiokilpailut sekä rata-ammunnat eri aseilla. Peruskuntaa pidettiin yllä joka viikkoisilla sarjakilpailuilla, joihin osallistui kymmeniä reserviläisiä.

Käskystä herra kapteeni

1970-luvulla Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirejä veti sodan käynyt jämäkkä kapteeni Väinö Kurunmäki. Urheilu oli pääasiallinen toimintamuoto. Noina aikoina itse kullakin reserviläisellä oli varusmiesajoista kulunut vain jokunen vuosi, joten kapteenin pyynnöt koettiin suorastaan käskyiksi.

Eri puolilla maata järjestettiin vuorovuosin valtakunnallisia maasto-, talvi- ja partiokilpailuja, joissa kullakin piirillä oli nimetyt joukkueet. Jokainen kilpaili henkilökohtaisten sijoituksensa lisäksi oman piirinsä eteen. Ennen lähestyviä kilpailuja odoteltiin Kurunmäen soittoa pienellä jännityksellä ja tietoa valinnoista edustamaan Etelä-Pohjanmaan piiriä. Nimi kapteenin listalla koettiin lähes kertausharjoituksiin kutsuna. Kerrankin Kurunmäki katkaisi epäröinnin hänelle ominaisella hirtehuumorillaan: "Esteeksi kelpaa sitten ainoastaan omat hautajaiset".

Joukkueen johtajana toimi matkoilla yleensä majuri Ville Vaaranmäki. Hän puolestaan komensi valitut edustajat ennen kisaa Kuortaneen mökilleen maastoammuntaa ja kartanlukua harjoittelemaan. Matkoille Ville pakkasi laukkuunsa aina majurin univormunsa palkintojen jakoa varten. Usein Ville sai olla joukkueensa mukana ottamassa vastaan SM-mitaleita.

Ajan henkeä kuvastivat toiselle puolelle maata suuntautuneet kisamatkat. Majoitus oli yleensä koulun tai kasarmien lattialla, jonne oli tuotu olkipatjoja ja pehmikkeiksi. Pitkän menomatkan varrella pysähdyttiin vielä testaamaan maastoammuntaa metsään sijoitettuihin esineisiin tai maitotölkkeihin. Lataus

ja varmistus maantiellä ja sitten vain syöksyyn ja kymmenen sekunnin aikana ampumaan puolen tusinaa maalitaulua. Vankasta asekurista ei koskaan tingitty.

Väki harmaantuu ja lajit harvenevat

Reserviläisurheilua on noiden vilkkaiden vuosikymmenten jälkeen kutistanut väen ikääntyminen, väheneminen ja monien vaativien lajien kuihtuminen

kaikilla tasoilla. Vanhuuden tai muiden syiden takia poistuneiden tilalle ei ole juurikaan nuorempia saatu. Etenkin nuoret vetäjät seuroista puuttuvat. Kansalaisten maanpuolustustahto on kuitenkin tutkimusten mukaan pysynyt hyvänä ja jopa parantunut.

Matti Latvala

8074:
Seinäjoen upseerien ja aliupseerien yhteiset palkintojenjaot pidettiin 1970-luvulla usein Hankkijan kokoustiloissa. Kuvassa äärimmäisenä vasemmalla res majuri Vilho Vaaranmäki ja oikealla takana res majuri Mauno Vehkaoja. Eturivissä Raimo Ristilä, Unto Yli-Luoma ja Yrjö Rönö.

Pistooliampumajuoksun pm-kisat Joupiskalla 28.8.2017

"Sun kätes herra voimakkaan" kajahti komeasti syksyn kauneimmassa illassa kun pistooliampumajuoksun pm-kisan osanottajat olivat kokoontuneet kisaheartauteen ja lipun nostoon Jouppilanvuoren ampumaradalla. Hartauden pitänyt Heikki Koivisto muistutti Suojeluskuntien merkityksestä Suomen itsenäistymisen eri vaiheissa. Puheessaan Koivisto toi esille myös sotiemme veteraanit joita emme saa unohtaa ja jotka yhä tarvitsevat kaiken tukemme ja apumme millä voimme kunniakansalaistemme elämää helpottaa.

Itse kilpailussa tehtiin taas kerran hienoja suorituksia. Ampumapaikalla vasten kasvoja kirkkaasti paistanut aurinkokaan ei heikentänyt tuloksia vaan

osumat olivat pääsääntöisesti taulujen keskellä. Palkintojen jaossa suurimmat suosionosoitukset keräsi 80-vuotiaiden mestari Reijo Pihlaja. Eikä aiheetta. Pihlajan juoksu kulkee ja pistooli käy tarkasti. Nuoremmilla kisaajilla on täysi työ pysyä Reijon kyydissä. Maininnan ansaitsee myös naisten sarjan voittaja Nina Ojala. Ilmajokelaisen vääpelin ampuma tulos oli kisan paras kaikki sarjat huomioiden.

Kisan järjestelyt hoituivat rutiinilla Seinäjoen reserviläisten ja reservin upseerien yhteisen urheilutoimikunnan toimesta. Kiitokset kaikille kisaajille ja järjestäjille, ampumajuoksun sarjakilpailut jatkuvat Joupiskalla maanantaisin lumen tuloon asti.

Reserviläispyöräily Alavudella keräsi kiitosta

Tämän vuoden Reserviläispyöräily Alavudella onnistui erinomaisesti. Osanottajia oli 111 ja porukka oli tyytyväinen järjestelyihin, reittiin ja muonitukseen, jopa sääkin oli suosiollinen. Järjestelyistä vastasivat Alavuden reserviläiset ja tapahtuma organisoitiin perinteiseen tapaan yhteistyössä MPK:n kanssa.

Taukopaikalla tarjolla kahvia ja voileipää. Päätteksi tarjottiin hernerokkaa.

Työn touhussa vas. Jari Hellinen, Hanna Vainionpää ja Laura Tikkala.

AMPUMATAITOPÄIVÄ HOUKUTTELI UUSIA JÄSENIÄ.

Ampumataitopäivä houkutteli nuoria liittymään jäseniksi Kurikan Reserviläisiin. Uudet jäsenet ovat tervetulleita ja etenkin vielä kun he tulevat suoraan toiminnan kautta.

Syyskuuisena lauantaipäivänä 10.9 oli taas viranomaisluvat kunnossa kun Kiimanen ampumaradalla pääsi kokeilemaan ammuntaa myös harvinaisemmilla aseilla.

Eero ja Jyri Matalamäki olivat tuoneet aikamoisen arsenaalin alkaen mustaruutiaseesta 1800-luvulta, sillä tosin ei ammuttu.

Sotilaskivääri m-39 on edelleenkin tarkka ase. Nuorempi polvi sai ensi vaihtelun ns. "Ukko-Pekkaan". Simo Häyhän käyttämä työkalu toimii edelleen, etusormen ja ampujan toiminta ratkaisee mihin osumat menevät.

Mielenkiintoinen oli myös rasti missä ampuja latasi itselleen täyden rumpulippaan kaatamatta patruunoita kesken lipastamisen. Opastusta antoi Jyri Matalamäki.

Suomi konepistooli oli mielenkiintoinen ampuja. Eero Matalamäki selosti varmistimen toimintaa "edestä antaa ja takaa pihtaa". Näillä eväillä ampuja löysi kertatulen ja sen ollessa hallinnassa sai

kokeilla lyhyitä sarjoja sarjatulella.

Pitkien aseiden jälkeen siirryttiin käsiaseiden pariin. Parabellum 9.0 oli hyväkäytännöllinen ja varma toimiva. Ensikertalaisetkin saivat hyviä sarjoja. Tokarev 7.62 oli kovaääninen ase, tarkkuutta riitti siltäkin.

Tapahtumat ovat paikka jossa on mainio mahdollisuus hankkia uusia jäseniä yhdistykseen. Mielenkiinnolla odotamme ensikevään ampumataitopäivää.

Teksti ja kuva Mikko S. Sääntti

Eero Matalamäki ja mustaruutiase

Ampujat menestyivät valtakunnan kisoissa

Perinneasekilpailut

Perinneasekilpailuissa menestystä ja kärkitiloja tuli jälleen roppakaupalla. Voittajia olivat Jari Ala-Hukkala, Markku Rintala, Raimo Keski-Hannula, Veli-Pekka Ala-Lahti, Juha Lähdesmäki ja Janne Rantamäki. H60 sarjassa 150m tuli jopa kolmoisvoitto 1. Ala-Hukkala, 2. Riihiluoma, 3. Fred

Reservin ampumamestaruuskilpailut

Marko Talvitien menestys jatkui tänäkin vuonna. Tuloksena pistoolilajeista kaksi voittoa ja yksi hopea. Heikki Tarkkanen ja Markku Niemi ylsivät pien.kiv. kolmi-asentoinen omissa sarjoissaan toiseksi.

Markku Rintala otti perinneaseissa kaksi kultaa. Kuva Heikki Autio

Pystykorva 300 m. kilpailun mitalisteja. Mukaan mitaliporukkaan mahtui eteläpohjalaisista Jari Ala-Hukkala, Raimo ja Kirsi Keski-Hannula ja Pentti Korpimäki. Kuva Heikki Autio

Kilpailukutsu

Ilma-aseiden piirinmestaruus
Jalasjärvellä 24.-25.11.

Kilpailupaikka on Jalasjärven terveyskeskuksen kellarissa oleva ilma-aserata os. Koskitie 10.

Ammutaan non-stop kilpailuna.
Pe 24.11. klo 17-20:30. La 25.11. klo 11-16.

Ilmoittautuminen ja maksu
(15€/laji) kilpailupaikalla.

Tiedustelut Teijo Kimpimäki
0505626423.

Ilma-aseammuntaa Isossakyrössä.

Piirinmestaruuskilpailujen tulokset löytyy piirien
kotisivuilta os. epresp.fi
RESUL:n kilpailujan tulokset löytyy os. resul.fi

